

Vastaus kuntalaisaloitteeseen Kulttuurin välitilat -malli Jyväskylään

Kuntalaisaloite.fi-palveluun on 25.3.2025 luotu aloite Kulttuurin välitilat -mallin käyttöön ottamiseksi Jyväskylässä. Aloitteessa kerrotaan Kulttuurin välitilat -mallin tarkoittavan kaupungin ja kulttuuritoimijoiden välistä yhteistyötä, jossa kuntalaisille mahdollistetaan kulttuurielämyksiä ja osallistumismahdollisuuksia joustavalla ja matalan kynnyksen periaatteella. Mallin ideana on, että kaupunki luovuttaa tyhjiillään olevia tiloja maksutta kulttuuri- ja taidetoimijoiden väliaikaiseen käyttöön. Aloitteessa kuvailaan myös Kulttuurin välitilat -mallin hyötyjä, joita on havaittu Tampereella ja Turussa. Aloitteessa todetaan, että Jyväskylässä kohtuuhintaisia tiloja kulttuuri- ja taidetoiminnalle ei löydy suhteessa runsaaseen ammatti- ja harrastustoimijoiden lukumäärään.

Tampereen kaupungin Kulttuurin välitilat

Kulttuurin Välitilat on Tampereen kaupungin kehittämä toimintamalli, jossa tyhjiillään olevia tiloja annetaan maksutta ja väliaikaisesti kulttuuri- ja taidetoimijoiden käyttöön. Välitilamalli tukee kokeilevaa, väliaikaista ja pop-up-henkistä toimintaa, eikä sen pyrkimys ole ratkaista laajempaa ja pidempiaikaisempaa kulttuuritilojen haastetta. Tampereen kaupunki järjestää avoimen Välitila-haun pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa ja haussa etsitään tyhjiin tiloihin kiinnostavia kulttuuri- ja taidekonsepteja. Välitilaa voi hakea työskentelyyn, teosten valmistamiseen ja esittämiseen, projektien toteuttamiseen, näyttelyihin tai muuhun avoimeen ja yhteisölliseen luovaan toimintaan. Tilat luovutetaan maksutta valittujen kulttuuri- ja taidetoimijoiden käyttöön. Tilassa tai sen käytön tuloksena tulee järjestää kulttuuritoimintaa kaupunkilaisille (esim. työpajat, näyttelyt, tapahtumat). Toimija vastaa itse kaikista toimintaan liittyvistä luvista, vakuutuksista ja tilan turvallisuudesta.

Väliaikaiset tilaratkaisut kulttuuri- ja taidetoiminnassa Jyväskylässä

Jyväskylän kaupunki on mahdollistanut satunnaisesti purkukohteina olevien tilojen hyödyntämisen kulttuurikontekstissa, esimerkkeinä mainittakoon Lyseon korttelin Old school -purkutilataidenäyttely tulevana kesänä, Katutaidetemppele-projekti vuodelta 2022 ja Kankaan asuinalueella toteutettu entisen paperitehtaan tilojen väliaikainen käyttö taide-, kulttuuri- ja tapahtumatiloina ennen purkutöiden ja uudisrakentamisen alkamista. Lisäksi kaupungin elinkeinopalvelut on mahdollistanut keskustan tyhjiillään olevien liiketilojen käyttöä pop up -hengessä kulttuuritoimijoille.

Kulttuurin avustustoiminnassa kaupunki kohdentaa avustuksia kulttuuritilojen vuokratukustannuksiin (mm. Alakulttuuritalo Kramsu, Kulttuuritalo Villa Rana ja Kivääritehtaan ateljeetitilat) kompensoidakseen taiteilijoiden ja kulttuuritoimijoiden tilavuokratukustannuksia tavanomaisia markkinahintoja matalammiksi.

Toimenpiteet välitilamallin edistämiseksi

Jyväskylän kaupunki tiedostaa kulttuuritoimijoiden tilahaasteet ja on ottanut välitilamallin soveltamisen yhdeksi strategiakauden 2026–2029 tavoitteeksi. Kulttuurin välitilamallin toteuttamisen mahdollisuuksia lähdetään tutkimaan kulttuurin palvelualueen ja Tilapalvelun yhteistyönä. Välitilamalli nähdään yleisesti hyvänä toimintamallina, joka edistää kulttuuri- ja taidetoimijoiden tilahaasteissa niimensä mukaisesti väliaikaisesti. Pyrkimys on tutustua Tampereen kaupungin välitilamallin perusideaan ja tarkastella mallia niissä määrin kuin se on resurssien ja taloudellisten reunaehtojen puitteissa

mahdollista. Suoraan emme siis tule kopioimaan Tampereen toimintamallia, vaan luomme Jyväskylään oman käytännön, joka voisi mahdollistaa tilojen hyödyntämisen kulttuuritoimijoille avoimesti, edullisesti ja tasavertaisesti. Valmistelussa tehdään yhteistyötä Jyväskylän kaupungin Tilkku – tilat auki kuntalaisille -projektin kanssa, jonka tavoitteena on parantaa kaupungin tilojen saavutettavuutta, käyttöastetta, hallintaa ja käyttäjäystävällisyyttä erityisesti kaupunkilaisten näkökulmasta.

Välitilamallista järjestetään kulttuuritoimijoille yhteinen ideointi ja keskustelutilaisuus Kulttuuritoimijoiden aamukahveilla keskiviikkona 18.3. Kulttuuritalo Villa Ranassa kello 9–10.

